

Od 1. nov. dalje
naročnina mesečno
80 din, za inozem-
stvo 50 din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 din, za
inozemstvo 120 din.

Uredništvo:
Kopitarjeva ul. 6/III.
Tel. 40-01 do 40-05

SLOVENEK

Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku.

Cek. rač.: Ljubljana
št. 10.650 za naroč-
nino in št. 10.349
za inserate.
Uprava: Kopitar-
jeva ulica 6
Tel. 40-01 do 40-05
Podruž.: Maribor,
Celje, Ptuj, Jesenice,
Kranj, Novo mesto,
Trbovlje.

NJ. VEL. KRALJ PETER II. NA PRESTOLU

Razglas kralja Petra II. Srbom, Hrvatom in Slovencem!

V teh za naše ljudstvo težkih trenutkih sem se odločil, da prevzamem kraljevsko oblast v svoje roke.

Kraljevski namestniki so dobro razumeli moje pobude in so takoj iz lastnega nagiba odstopili.

Vojska in mornarica pa sta se mi takoj stavili na razpolago in izpolnjujeta moja povelja.

Vse Srbe, Hrvate in Slovence kličem, da se zbero okrog prestola, ker je to v sedanjih resnih trenutkih najboljšje jamstvo, da se ohranita red na znotraj in mir na zunaj.

Naročilo za sestavo nove vlade sem dal armadnemu generalu Dušanu S. Simoviću.

Z vero v Boga in v bodočnost Jugoslavije kličem državljane in vsa oblastva v državi, da izpolnjujejo svojo dolžnost do kralja in domovine.

Peter II.

Vlada narodne koncentracije

Slovenec zastopata v vladi dr. Franc Kulovec in dr. Miha Krek

Belgrad, 27. marca. Mandatar krone, arm. general Dušan Simović, je setaval naslednjo vlado.

predsednik vlade general Dušan Simović (izven strank),
prvi podpredsednik dr. Vladko Maček (HSS),
drugi podpredsednik prof. Slobodan Jovanović (Srbski klub),
zunanji minister dr. Momčilo Ninčič (radikal),
vojni minister armadni general Bogoljub Ilić (izven strank),
gradbeni minister dr. Franc Kulovec (Slovenska ljudska stranka),
notranji minister dr. Srdjan Budisavljević (samostojni demokrat),
finančni minister dr. Juraj Šutej (HSS),
minister za trgovino in industrijo dr. Ivan Andres (HSS),
minister za pravosodje dr. Boža Marković (demokrat),
prosvetni minister Miša Trifunović (radikal),
minister za gozdove in rudnike dr. Džafer Kulenović (musliman),
kmetijski minister dr. Branko Čubrilović (zemljoradnik),
prometni minister Bogoljub Jeftić (JNS),
minister za soc. politiko in ljudsko zdravje Milan Grol (demokrat),
minister za PTT dr. Josip Torbar (HSS),
minister za prehrano Sava Kosanović (samostojni demokrat),
minister za ljudsko telesno vzgojo, namestnik Bogoljub Ilić (izv.),
minister brez listnice dr. Miha Krek (SLS),
minister brez listnice Bariša Smoljan (HSS),
minister brez listnice Marko Daković (črnogorski federalist),
minister brez listnice Jovo Banjanin (JNS),
minister brez listnice dr. Milan Gavrilović (zemljoradnik).

Predsednik vlade general Dušan T. Simović

General Dušan T. Simović se je rodil 29. oktobra 1882 v Kragujevcu, kjer je dovršil osnovno šolo in šest razredov gimnazije. Dne 14. septembra 1898 je stopil v 31. letnik nižje šole Vojne akademije, katero je končal 5. avgusta 1900. Po odhodu iz Vojne akademije je postal topniški podporočnik v šumadinskem topniškem polku in ostal do 14. oktobra 1903, nato pa je stopil v višjo šolo Vojne akademije. XIII. letnik višje šole Vojne akademije je končal kot topniški poročnik 28. oktobra 1905, nato pa je bil poročnik in kapitan v različnih topniških enotah po Srbiji. Dne 14. novembra 1910 je stopil v šolo za generalštabno stroko, kjer ga je leta 1912. zalotila srbsko-bolgarska vojna. Kot pripravnika za generalštabno stroko se je udeleževal v srbsko-bolgarski vojni kot ordonančni oficir prve armade do 26. oktobra 1912, nato pa je do konca vojne služil kot generalštabni oficir v štabu konjeniške divizije kot konjeniški kapitan I. razreda.

Od začetka svetovne vojne pa do 26. marca 1915 je bil kot generalštabni major pomočnik načelnika štaba donavske divizije, nato pa načelnik štaba donavske divizije do 26. marca 1916. Od dne 26. junija do 13. novembra 1918 je poveljeval sedmemu pehotnemu polku »Kralja Petra I.« kot generalštabni podpolkovnik.

Konec leta 1918. in v začetku 1919 je bil delegat pri Narodnem veču v Zagrebu, nato pa pomočnik načelnika štaba IV. armadne oblasti, pribočnik Nj. Vel. kralja in načelnik štaba komande donavske divizijske oblasti, konec leta 1919. je bil načelnik štaba komande banatskih čet in nazadnje do demobilizacije pomočnik načelnika štaba komande III. armadne oblasti.

Po demobilizaciji je bil pomočnik načelnika in načelnik štaba komande IV. armadne oblasti, potem pa do leta 1927. načelnik štaba in pomočnik komandanta letalstva, leta 1930. je postal drugi pomočnik načelnika glavnega generalnega štaba. S tega mesta pa je prišel za komandanta šole za pehotne in konjeniške oficirje. Za vojaške zasluge

je bil odlikovan z mnogimi našimi in tujimi odlikovanji: s Karadžordžev zvezdo z meči in brez mečev, z Belim orlom z meči in brez mečev, z Vojaško spomenico ter z Jugoslovansko krono III. in II. stopnje. Poleg domačih ima tudi mnogo tujih odlikovanj.

General Dušan Simović spada v vrsto naših najboljših oficirjev. Njegova velika zasluga je reorganizacija našega letalstva na podlagi izkušenj v španski in sedanji vojni. Znan je kot odlični vojaški pisatelj o vprašanjih moderne strategije, taktike in letalstva. Na položaj predsednika vlade v teh zgodovinskih trenutkih stopa kot poveljnik vsega našega vojnega letalstva.

Ljubljana in vsa Slovenija manifestira za kralja in Jugoslavijo

Ljubljana, 27. marca.

Ko je Ljubljana davi zvedela po poročilu belgrajske radijske postaje, da je Nj. Vel. kralj Peter II. prevzel oblast, se je ta novica razširila po vseh delih mesta z izredno naglico. Ljubljana je postala na mah vsa živa, kakor na največji praznik. Prva so bila državna in samoupravna poslopja, ki so razobesila državne trobojnice, ki so veselo zaplapolale v vetru. Pa tudi zasebniki so vsi, kakor hitro so zvedeli za veliki dogodek, takoj izrazili svoje navdušenje in vdanost našemu kralju s tem, da so prav tako raz streh svojih hiš izobesili jugoslovanske zastave. Tako je bila že Ljubljana v zadnjih dopoldanskih urah vsa v zastavah.

Prav tako so spontano pozdravile nastop vladanja kralja Petra vse trgovine v mestu. Kar na hitro so spretne roke povsod izpraznile po eno službeno okno in tako napravile prostor slikam ali kipu Nj. Vel. Petra II. Državne tribarvnice, zelenje in prvo pomladansko cvetje okrog slike ali kipa pa je slehernemu dokazovalo, s kakšnim veseljem in navdušenjem smo prav vsi sprejeli nastop vladanja našega kralja.

Kdo bi mogel popisati v teh trenutkih razgibane in živahne ulice, po katerih je hodila z navdušenim vzklikanjem slovenska mladina. Gospodinje, ki so odhajale in prihajale na trg, so se ustavljale na pločnikih in povzele vzklrike mladine. Delavci na stavbah so na poziv ZZZ zapustili delo in se pomešali med manifestante, ki so korakali sem in tja po glavnih ulicah. Kamor koli so prihajali sprejeli, povsod je hitelo občinstvo iz lokalov, prav tako pa nastavljeni trgovci, da dajo duška svojem veselju in da tudi s svoje strani doprinejajo delež k tem lepim domoljubnim manifestacijam. Ko se je približala poldanska ura in so začeli prihajati uradniki iz pisarn, so bili v sredi mesta vsi hodniki polni občinstva. Ker so tudi šole odprle svoja vrata, je šolska mladina z navdušenjem povsod krenila za manifestanti, tako da je nudila Ljubljani prav v opoldanskih urah edinstveno sliko navdušenja.

Niti med običajnim opoldanskim odmorom, v katerem postane Ljubljana navadno vsa tiha, ni pomešalo živahno vrvenje na ulicah.

Ob treh popoldne je akademska mladina zopet priredila slavnostne obhode po mestu, pri tem jo je spremljalo prebivalstvo Ljubljane v vse večjem številu tako, da je število manifestantov naraslo na tisoče in tisoče. Kljub temu, da so manifestirali tisoči po ljubljanskih ulicah, se je občinstvo v polni meri zavedalo slovesnosti današnjega dne in samo povsod skrbelo za vzoren red in disciplino. Zato so te največkratne manifestacije, ki so prišle vsem Ljubljančanom prav od srca, ves čas potekale pod valovanjem mogočnih vzklrikov »Živel kralj! Živela Jugoslavija!« Mnogi stari borci so s solzami v očeh vzklicali svojemu kralju in mu v srcu prisegali zvestobo.

Pa ne samo Ljubljana, tudi z vseh drugih podeželskih mest in krajev prihajajo poročila, da so povsod sprejeli nastop vladanja Nj. Vel. kralja Petra II. s silnim navdušenjem, kateremu so prav

tako dali izraza s spontanimi manifestacijami in obhodi. Vsa Slovenija je današnji dan preživela v veličastnem občutku, da je neomajno zbirjena okrog prestola našega mladega kralja, kateremu je prisegla najglobljo vdanost in neomajno zvestobo.

Slovenski katoliški akademiki kralju Petru II.

Ljubljana, 27. marca.

Ob priliki prevzema državnega vodstva po mladem kralju Petru II. je Akademska zveza priredila danes ob 3. popoldne veliko slavnostno zborovanje slovenskih katoliških akademikov v Akademskem domu na čast našemu kralju Petru II., naši hrabri vojski in naši ljubljani Jugoslaviji.

Po državni himni je bila s viharim navdušenjem sprejeta naslednja brzojavka Nj. Vel. kralju Petru II.:

Vaše kraljevske Veličanstvo!

Ko prevzimate v svoje roke vodstvo naše ljubljene domovine Jugoslavije, Vam slovenski katoliški akademiki, zbrani na manifestacijskem zborovanju, pošiljamo izraze vdanosti in zvestobe.

Akademska zveza.

Z velikim navdušenjem je bila sprejeta tudi izjava slovenskih katoliških akademikov, ki se glasi:

Naša država, naša Jugoslavija je stopila v novo dobo! Naš mladi kralj je vzel v roke krmilo vlade!

Manifestacije akademske mladine

Ljubljana, 27. marca.

Slovenska mladina je danes v dopoldanskih urah priredila veličastne manifestacije za kralja in Jugoslavijo po ljubljanskih ulicah. Slovenska mladina je dala zunanje izraza svojemu čustvom ljubezni do kralja in prestola. Mogočna množica ljudi, ki je od minute do minute naraščala je krenila po ljubljanskih ulicah. Velikanska reka mladine je ob 11 zajela vso Miklošičevo cesto. Mladi fantje so korakali v osmerostopih. Na čelu so nosili sliko Nj. Vel. kralja Petra. Za njim so nosili štiri jugoslovanske državne zastave. Kjer je šel sprevod, se je takoj zbralo ostalo občinstvo, ki je odkritih glav sprejelo petje državne himne, ki jo je pel sprevod, in živahno odgovarjalo vzklikom: Ži-

Zastave!

Ljubljana, 27. marca AA. Ob priliki prevzema kraljevske oblasti po Nj. Vel. kralju Petru II., je gospod ban dravske banovine dr. Marko Natlačen odredil, da se z vseh državnih in samoupravnih poslopj izobesijo državne zastave.

Težki trenutki so za nas vse, ko se je odločil, da prevzame oblast kot potomec onih Karadžordjevičev, ki so nekdanj pod turško oblastjo dvignili zastavo svobode!

Ko kliče naš kralj Srb, Hrvate in Slovence, da se zberejo vsi okrog njegovega prestola, smo mi slovenski katoliški akademiki ponosni, da se z največjim navdušenjem oklenemo kraljevega prestola in da kličemo iz severnih slovenskih meja Jugoslavije, izpod Triglava: Živel naš mladi kralj!

Tebi bomo sledili, kadar in kamor nas boš klical!

Mi Slovenci vemo, da je samo v veliki Jugoslaviji zajamčena naša narodna svoboda! Živela Jugoslavija!

Živel kralj Peter II.

Akademska zveza.

Ob prepevanju domoljubnih pesmi in vzklikanju kralju Petru II. se je akademska mladina razšla s prisego v srcu, da bo vedno in povsod stala na braniku naše državne samostojnosti.

Vel kralj Peter, živela Jugoslavija! Živela naša nepremagljiva vojska, živela svobodna domovina! Posebno veliko število občinstva je pričakovalo sprevod pred glavno pošto. Sprevod je nato krenil po Selenburgovi ulici in Kongresnem trgu pred univerzo, občinstvo pa mu je sledilo. Pod balkonom univerze je najprej spregovoril akademik Leskovar Ludvik, za njim pa akademik Namar, zastopnik srbskih akademikov, zatem pa še akademik Jeza Maks in Boris Zidarić.

Vsa manifestacija, tako sprevod po mestnih ulicah, kakor govori predstavnikov akademske mladine so bili močan odmev čustev neomajne zvestobe in strnjnosti okoli prestola in trdne odločenosti, da ohranimo domovino urejeno in svobodno!

Ogromno navdušenje v Belgradu

Belgrad, 27. marca. Prestolnica Jugoslavije je vsa v zastavah. Po njenih ulicah valovijo stotisočere množice. Po vseh poslopjih se vijejo državne zastave.

Ze ob 7 zjutraj, ko je bil znan razglas mladega kralja Petra II., v katerem je objavil, da je prevzel kraljevsko oblast v svoje roke ter pozval Srbe, Hrvate in Slovence, da se zberejo okrog prestola, da se ohrani red

na znotraj in mir na zunaj, so se začele zgrijeti v Belgrad ogromne množice iz bližnje in daljne okolice v pestrih narodnih nošah in z razvitimi nacionalnimi zastavami. Po ulicah so se začele prelivati množice dijakov, delavstva, uradnikov, ki so prepevali nacionalne pesmi in vzklicali mlademu kralju Petru II. Valovanje je potem od ure do ure naraščalo. Mimo kraljevskega dvorca so se razvijali ve-

ličastni mimohodi. Nepregledne skupine zastopnikov rodoljubnih organizacij so šle mimo, dolge vrste v cvetje zaviti avtomobilov, med katerimi so bili tudi okrašeni tanki, so se vrstile. Nato pa spet valovi mladine. Vzklikanje kralju Petru II. ni hotelo prenehati. Ljudje so se na ulicah poljubovali, mnogim so stale solze v očeh. Vsi so razumeli globok pomen tega zgodovinskega dneva. Navdušenje se je stopnjevalo vse dopoldne in je doseglo v opoldanskih urah obseg, kot ga Belgrad v vsej svoji zgodovini še nikoli ni doživel.

Vse radijske postaje v državi so oddajale poročila o razpoloženju, ki je vladalo v prestolnici. Poročevalci so mislili, da so manifestacije dopoldne dosegle svoj višek, toda popoldne je prišlo v mesto še več ljudi. Prihajali so se od daleč in se zgrnili po ulicah. Vse ulice, od Slavije pa do Kalemegdana so polne navdušenega ljudstva, ki prepeva rodoljubne pesmi. Predmet navdušenja so vojaki, pa naj prihajajo v tovornih avtomobilih, ali v pohodih, ali posamič. Vsi so okrašeni s cvetjem in nosijo male državne zastave. Navdušeno občinstvo jih grabi za roke, jih poljubljuje, jim vzklika. Vojska pa z radostnim nasmejanim obrazom sprejema te izraze zaupanja. Pohodi se po srednjih ulicah vrste vse popoldne. Ljudje prihajajo v neprestanih gručah, eni nosijo cvetje, drugi vence, tretji državne zastave. Podobno vrvenje je tudi po veliki Aleksandrovi ulici in po ulici Miloša Velikega. Nad vsem Belgradom se razlega, tako poroča poročevalec, neprestani klic: Živel Peter II., ki ga prekinjajo samo še rodoljubne pesmi, med katerimi se pogosto ponavlja narodna himna.

Pozdrav bana dr. Natlačena v imenu vse Slovenije

Ljubljana, 27. marca. AA. Ob prevzemu oblasti po Nj. Vel. kralju Petru II. je ban dravske banovine dr. Marko Natlačen postal maršalatu dvora v Belgrad brzojavko naslednje vsebine:

Ko stopa na dedni prestol Karadžordjevičev viteški sin junaka-mučenika blagopokojnega viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja, vas prosim, da blagovolite sporočiti na najvišje mesto srečo in veselje, ki ga občuti prebivalstvo dravske banovine z menoj na čelu nad prevzemom kraljevske oblasti po Nj. Vel. kralju Petru II., blagovolite pa mu sporočiti tudi izraze naše neomajne zvestobe in ljubezni do krone, dinastije in države, nad katerimi naj tudi v bodoče bdita Bog in sreča junaška.

Ban dr. Marko Natlačen.

Ljubljana, 27. marca. AA. Ob prevzemu kraljevske oblasti po Nj. Vel. kralju Petru II. je ban dravske banovine dr. Marko Natlačen postal predsednik ministrskega sveta armijskemu generalu Dušanu Simoviću brzojavko naslednje vsebine: Ko prevzimate kot predsednik vlade v svoje roke vodstvo naše države, vas p.sim, da sprejmete moje najlepše čestitke z iskreno željo, da bi bilo vaše delo venčano z najboljšim uspehom za kralja in domovino. — Ban dr. Marko Natlačen.

Oklic ljubljanskega župana

Ljubljančani!

Nj. Vel. kralj Peter II. je danes zasedel prestol naše kraljevine Jugoslavije.

Vse prebivalstvo slovenske prestolnice se složno hiti zbirat okrog prestola slavne dinastije Karadžordjevičev ter prisega vdanost in zvestobo svojemu mlademu kralju Petru II.

Vsa Ljubljana prekipeva goreče ljubezni do kralja in domovine ter prosi Boga za srečo Nj. Vel. kralja Petra II. in za srečno bodočnost Njegove kraljevine Jugoslavije.

Ljubljančani! Izkazimo svoja čustva in okrasimo svoje domove z zastavami!

Župan mesta Ljubljane: dr. Juro Adlešič. I. r.

Zadružna zveza v Ljubljani

Njegovemu Veličanstvu kralju Petru II.
(Kraljevska pisarna.)

V imenu slovenskega združništva, združena v Zadružni zvezi v Ljubljani, vdano pozdravljamo Njegovo Veličanstvo ob nastopu vladanja. Stori bomo vedno svojo dolžnost v zvestosti, spoštovanju in ljubezni za kralja in domovino.

Naj živi naš kralj! Naj živi Jugoslavija!
Zadružna zveza v Ljubljani.

Zveza Fantovskih odsekov

Zveza fantovskih odsekov je poslala s svoje seje sledečo vdanostno brzojavko:

Njegovemu Veličanstvu kralju Petru II., Belgrad. Ob nastopu vladarskih poslov izreka Zveza fantovskih odsekov v svojem in v menju včlanjenih društev Vašemu Veličanstvu neomajno zvestobo in vdanost. — Predsednik dr. Zirk.

Slovenska straža

Nj. Vel. kralju Petru II. — S svoje svečane seje pošilja Slovenska straža Vašemu Veličanstvu ob priliki prevzema vodstva državne in narodne usode najgloblje izraze veselja, vdanosti in zvestobe. — Slovenska straža.

Sedejeva družina

Njegovemu Veličanstvu kralju Petru II. — Ob prevzemu vladarske oblasti naše države pošilja Vašemu Veličanstvu Sedejeva družina, matica slovenskih sinov ob Soči in Adriji s svoje današnje svečane seje izraze velike ljubezni in zvestobe. — Sedejeva družina.

Zveza slovenskih obrtnikov

Maršalatu dvora, Belgrad. Poročilo o prevzemu kraljevske oblasti po Nj. Vel. kralju Petru II. je Zveza slovenskih obrtnikov v Ljubljani vzela na znanje z nepopisnim navdušenjem. Maršala dvora naprošamo, da izvoli Nj. Vel. kralju Petru II. izročiti iskrene čestitke ter zagotovilo, da ga bo slovensko obrtništvo vedno spremljalo na njegovi težki vladarski poti z neomejeno vdanostjo in pokorščino. Naj živi Nj. Vel. kralj Peter II.! Naj živi močna kraljevina Jugoslavija! Naj živi kraljevska vlada! — Karel Kavka, predsednik. Kresal Pavel, tajnik.

Zveza obrtnih društev

Nj. Vel. kralju Petru II. Prežeti najgloblje vdanosti domoljubja pozdravljamo slovenski obrtniki Vaše kraljevo Veličanstvo in vam ponovno izražamo svojo globoko vdanost, danes, ko prevzimate v svoje roke vodstvo naše ljubljene in svobodne Jugoslavije. Iskreno želimo, da Vas v tem težkem poslu spremlja božji blagoslov, ljubezen in zvestoba naša pa sta z Vami. — Zveza obrtnih društev za dravsko banovino v Ljubljani.

Vojni prostovoljci

Njegovemu Veličanstvu kralju Petru II., Belgrad.

Vojni dobrovoljci »Sreske organizacije Saveza ratnih dobrovoljca Kraljevine Jugoslavije« v Ljubljani smo z neizmerno radostjo in zadoščenjem sprejeli vest o prevzemu kraljevskih dolžnosti po Vašem Veličanstvu kot sinu Vašega Velikega očeta blagopokojnega Viteškega kralja Aleksandra I. Ujedinitelja in našega vrhovnega komandanta. V zmagonosnih borbah za Jugoslavijo stojimo vojni dobrovoljci kot preizkušeni borci zvesto ob strani Vašega Veličanstva pripravljeni na vsakršne žrtve za svobodo, čast in veličino Jugoslavije. — Predsednik Josip Jeras.

Ministru vojske in mornarice armijskemu generalu Bogoljubu Iliću pa je bila poslana tale brzojavka:

Sreska organizacija »Saveza ratnih dobrovoljca Kraljevine Jugoslavije« v Ljubljani izjavlja odločno voljo braniti neodvisnost Jugoslavije pripravljena na žrtve v borbi za zmagovito jugoslovansko bodočnost pod vrhovnim vodstvom Nj. Veličanstva kralja Petra II. Zivel kralj! Zivela naša narodna vojska! — Predsednik: Josip Jeras.

Invalidi

Nj. Vel. kralju Petru II., Belgrad. Ko prevzema Vaše Veličanstvo kraljevske oblasti, izrekamo v imenu vseh vojni žrtve Slovenije svojemu najvišjemu pokrovitelju najiskrenejše izraze neomajne zvestobe in vdanosti, pripravljamo vedno z vsemi močmi braniti svobodo, nedotakljivost in neodvisnost Jugoslavije v dobroti kralja in domovine. Zivel kralj Peter II.! Zivela Jugoslavija! — Oblastni odbor Udruga vojnih invalidov za Slovenijo v Ljubljani.

Predsedniku kraljevske vlade armijskemu generalu gospodu Dušanu S. Simoviću v Belgradu. Vojne žrtve Slovenije, zbrane okrog prestola svojega najvišjega pokrovitelja Nj. Vel. kralja Petra drugega, pozdravljamo Vas in vso kraljevsko vlado in izjavljamo, da smo vedno pripravljene braniti svobodo in nedotakljivost Jugoslavije. Naj živi Nj. Vel. kralj Peter II.! Zivela svobodna in močna Jugoslavija! Zivela naša narodna vojska! Zivela kraljevska vlada! — Oblastni odbor Udruga vojnih invalidov za Slovenijo v Ljubljani.

Bojevniki!

Nj. Vel. kralju Petru II. — Belgrad. Bojevniki, preizkušeni v borbi za svobodo svoje domovine, izrekamo ob sprejemu najvišje oblasti v državi izraze globoke vdanosti in neomajne zvestobe. — Zveza bojevnikov v Ljubljani. Predsednik Mirko Ratej.

Oklic rezervnih častnikov

Belgrad, 27. marca. b. Osrednja uprava Združenja rezervnih oficirjev in bojevnikov je poslala Nj. Vel. kralju Petru II. naslednji brzojav.

Pripravljeni, da branimo čast in neodvisnost domovine, pozdravljamo stopanje Vašega Veličanstva na prestol. Vsi rezervni oficirji in bojevniki kraljevine Jugoslavije so pripravljene, da se odzovejo Vašemu pozivu in z največjim navdušenjem kličejo:

Naj živi Vaše Veličanstvo, naj živi naša junška vojska, naj živi kraljevina Jugoslavija!

Predsedniku vlade generalu Simoviću je bil poslan naslednji brzojav:

Rezervni oficirji in bojevniki, zbrani okrog prestola, pozdravljamo svojo ljubljeno kralja in izjavljamo svojo popolno zvestobo in vdanost. Istovestno Vas pozdravljamo kod predsednika kraljevske vlade in izjavljamo, da se stavljamo na razpoloženje Nj. Vel. kralju, da branimo pravice naroda, meje naše domovine in njeno neodvisnost, vzklikajoč z vsem narodom:

Naj živi Nj. Vel. kralj Peter II., naj živi naša narodna junška vojska, naj živi kraljevina Jugoslavija!

Vojnemu ministru generalu Iliću je bil poslan naslednji brzojav:

Združenje rezervnih oficirjev in bojevnikov kraljevine Jugoslavije Vas s največjim navduše-

Manifestacije v Belgradu**Prva seja nove vlade**

Belgrad, 27. marca. m. Snočno sprememba v vodstvu države, ki je nastopila v zvezi s prevzemanjem vse oblasti Nj. Vel. kralja Petra II., je občinstvo sprejelo z nepopisnim navdušenjem. Še preden je belgradska radijska postaja objavila oklic Nj. Vel. kralja Petra II., so že ljudje zvedeli za važne spremembe, ki so se zgodile ponoči v našem državnem življenju in so pričeli obešati državne zastave na svojih domovih, kar so prej storili že vsi državni in samoupravni uradi, tako da je bilo mesto v nekaj trenutkih vse okrašeno z zastavami, kakor še nikdar niso. Mnogi so hitele na ulice ter vzklikale kralju in Jugoslaviji in prirejale rodoljubne manifestacije, ki so se stalno ponavljale in trajale ves dan. Po ulicah so se valile nepregledne množice in stalno manifestirale za kralja, državo in vojsko. Posebnih manifestacij je bila deležna vojska ter je navdušeno občinstvo poljubljalo vojaštvo na ulici ter krasilo njihovo orožje s cvetjem in zastavami. Vojska na ulici je deležna stalnih manifestacij, ki trajajo neprestano ter so vse glavne ulice prepolne ljudstva. Manifestanti nosijo po ulicah velike državne zastave ter slike Nj. Vel. kralja Petra II. ter ostalih članov kraljevskega doma. Novi predsednik vlade armadni general Dušan Simović se je posvetoval z zastop-

niki posameznih političnih strank, ki so pozneje stopili v vlado.

Ob 9 se je pripeljal v glavni generalni štab tudi g. predsednik dr. Kulovec, ki je v vladi generala Simovića imenovan za gradbenega ministra. Dosedanji prosvetni minister dr. Krek pa je v sedanji vladi imenovan za ministra brez listnice. Minister dr. Kulovec in predsednik vlade general Simović sta dalj časa konfirirala v glavnem generalnem štabu, nakar se je dr. Kulovec odpeljal v gradbeno ministrstvo, kjer je prevzel resor. Isto so storili tudi dosedanji ministri ter so izročili posle novo imenovanim članom kraljevske vlade. Člani nove vlade so se prvič sešli opoldne v predsedništvu vlade, kjer so bili zaprišejeni pred predsednikom vlade generalom Simovićem. Nato je nova vlada imela prvo sejo.

Današnja sprememba v vodstvu naše države je bila izvršena v popolnem miru in redu. Ljudstvo jo je po poročilih, ki prihajajo iz vseh krajev države, povsod sprejelo z velikim odobravanjem in navdušenjem. Kakor v Belgradu, manifestira ljudstvo za kralja, vojsko in državo tudi povsod v državi.

Govor srbskega patriarha Gavril

Belgrad, 27. marca. m. Patriarh srbske pravoslavne Cerkve Gavril je imel danes popoldne ob 5 govor v radiu, v katerem je dejal:

V imenu vseh srbskih vladik, zbranih na svetem arhieriejskem saboru tu v prestolnici ter v imenu svojim, hitim, da vam se javim, da vas pozdravim in vas blagoslovim. Pred naš narod je te dni usoda iznova postavila vprašanje, na katero stran se bo nagnila država. Davi zgodaj zjutraj je na to vprašanje dan odgovor: priklonili smo se carstvu nebeškemu, to se pravi, cesarstvu božje resnice in pravice, narodne sloge in svobode. Ta večni ideal, ki ga nosijo v svojem srcu vsi pravoslavni Srbi in Srbinke, in ki so ga varovali in gojili v svetih naših pravoslavnih hramov in ki je vzklik na naših narodnih križarskih zastavah, se je davi pokazal čist in svetel, kot sonce, obličen in opran od prahu, ki ga je naneslo od vseh strani. Glavni nosilec tega narodnega vzora od davnine je postal naš mladi kralj Peter II. Karadjordjević, sin viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja, dostojen potomec slavnega Vožda Karadjordja, tistega, ki je prvi

dvignil ponižano kosovsko zastavo za svobodo balkanskih narodov. Previdnost nas je poslala na pravo pot, ki jo je sveti Sava že davno pokazal srbskemu narodu. Bog pravice, ki nas je do sedaj varoval, uslišal je naš glas in naše molitve ter nas je znova rešil strahotov na naši nespremenljivi zgodovinski poti. Slava in hvala Bogu!

Otroci moji v svetem Duhu! Ponižajmo se vsi pred Bogom ter se dvignimo pred ljudmi. Če je Bog z nami, kaj nam morejo ljudje? Če nam je živeti, živimo v svetlini in v svobodi. Če nam je umreti, umrmo za svetlinjo in za svobodo, kakor je umrlo mnogo milijonov naših pravoslavnih prednikov. Pobožno in složno, vsi kot en človek, izpolnimo svojo dolžnost, zvesto svojemu vzvišenemu in ljubljenu kralju, polni spoštovanja napram svojim oblastem, tako vojaškim kakor civilnim, polni ljubezni drug do drugega, kakor tudi napram našim bratom druge vere. Potrudimo se, vsi Bogu izročeni in kralju vdani, da bo ladja našega državnega in narodnega življenja srečno prebrodila vihar sedanjega časa. Prebrodili ga bomo z božjo pomočjo!

njem pozdravlja kot dostojnega predstavnika naše hrabre vojske in preko vas celokupno našo sijajno oboroženo silo, kateri se stavljamo s svojim življenjem na razpolago.

Naj živi Nj. Vel. kralj Peter II., naj živi domovina, njena neodvisnost in svoboda! Naj živi jugoslovanska vojska, branitelj naše časti in svobode! Naj živi minister vojske in mornarice general Ilić!

Oklic rezervnih podčastnikov

Nj. Vel. kralju Petru II. — Belgrad. Združenje rezervnih podoficirjev kraljevine Jugoslavije, podobor Ljubljana, vam izreka ob priliki Vaše odločne rešitve, ki je edino dostojna samo sinu in vnuku velikih in herojskih očetov Karadjordjevičev — neomajno »zvestobo in vdanost za očuvanje in doseg narodnih pravic.

Koroški borci

Njegovemu Veličanstvu kralju Petru II. — Belgrad. — V imenu nad 5000 organiziranih članov izreka Vašemu Veličanstvu glavni odbor Legije koroških borcev v Ljubljani ob prevzemu vladarskih poslov izraze najgloblje vdanosti ter zvestobe z zagotovilo, da bodo vsi bivši koroški borci vedno pripravljeni, izvršiti svojo dolžnost v korist kralja in domovine. — Predsednik polkovnik Viktor Andrejka.

Ministru vojske in mornarice, armijskemu generalu Bogoljubu Iliću, Belgrad, je bila poslana tale brzojavka: Bivši severni borci, organizirani v Legiji koroških borcev v Ljubljani, pošiljajo vdane pozdrave z zagotovilo, da bodo kot stari vojaki vedno izpolnili svojo dolžnost na braniku domovine v korist kralja in neodvisne Jugoslavije. — Predsednik polkovnik Viktor Andrejka.

Brzojavka četnikov

Nj. Vel. kralju Petru II. — Belgrad. Združenje četnikov dravske banovine, podobor Ljubljana, izreka VNUKU PRVEGA POBORNika za narodno osvoboditev in SINU VELIKEGA OČETA KARADJORDJEVIČEV neomajno zvestobo in vdanost za očuvanje in doseg narodnih pravic.

Izjava ruske kolonije v Ljubljani

Ljubljana, 27. marca. AA. Predsednik ruske kolonije v Ljubljani je poslal banu dr. Natlačenju kot predstavniku najvišje oblasti v Sloveniji tale brzojavko: Ko prevzema državno oblast Nj. Vel. kralj Peter II., vas ruska kolonija v Ljubljani prosi, da sprejmete izraze naših najiskrenejših čestitk. — Predsednik ruske kolonije v Ljubljani: Mesnjajev.

Danes izredna seja mestnega sveta

Ljubljanski župan dr. Adlešič je včeraj sklical izredno sejo mestnega sveta s temle vabilom:

Njegovo Veličanstvo kralj Peter II. je danes prevzel kraljevske oblasti v svoje roke, že davi sem Njegovemu Veličanstvu kralju Petru II. brzojavno sporočil vdanost in zvestobo mestna Ljubljane.

Da mestni svet ljubljanski izkaže svoja čustva Njegovemu Veličanstvu kralju Petru II. ob tej zgodovinski odločitvi, sklicujem po § 69. zakona o mestnih občinah izredno sejo mestnega sveta ljubljanskega v petek, dne 28. marca 1941 ob 12 v veliko sejno dvorano mestnega poglavarstva v Ljubljani.

Fantovskim odsekom

Naš mladi kralj je prevzel vladarske posle v svoje roke. Ponavljamo Nj. Vel. kralju Petru II. izraze svoje neomajne zvestobe in vdanosti. Pripravljeni smo, da takoj izpolnimo vsak njegov ukaz. Odseki naj ob tej slovesni priliki skličejo svečane sestanke,

Izliv srca kralju Petru II.

27. marca 1941

Jaz ga ljubim
z vsemi svoje duše
toplino spevi:
préstol kraljev!
Bog ga čuvaj
z vsemi svoje jasne
milosti sevi;
préstol kraljevi!

Jaz jo ljubim
z radostjo in tudi
z vso bolečino:
to domovino.
Bog jo čuvaj
z vso ljubezni svoje
srčno milino:
to domovino!

Jaz jo ljubim
z vdanim svojim srcem
z voljo pokorno:
hišo nam dvorno.
Bog jo čuvaj,
branijo naj verno
vsi neumorno:
hišo nam dvorno.

Jaz ga ljubim,
dokler le življenja
sije mi zarja,
mladega kralja:
Petra vladarja.
Bog ga čuvaj,
z roko vsemogočno
naj oblagodarija
mladega kralja:
Petra vladarja.

Stališče Amerike**Poslanik Winant o bodočnosti**

Washington, 27. marca. Associated Press: Ameriški poslanik v Londonu Winant je na večerji, ki je bila njemu na čast prirejena, izjavil, da bodo po sedanji vojni urejevali vprašanja delavske zaštite in demokracije ne samo za našo dobo, marveč za vse bodoče rodove. Nato je poslanik govoril o obnašanju angleškega naroda v sedanji vojni ter izrazil svoje prepričanje, da bo rodilo popoln uspeh. Na večerji je bil tudi predsednik angleške vlade, ki je dejal, da ga vsakokrat, kadar sreča katerega koli odposlanca predsednika Roosevelta obhaja veselo in upovpolno razpoloženje, ker ve, da se je ameriški narod zaklel, da stvari, ki jo je sedaj začel braniti, ne bo več opustil, dokler ne doseže popolnega uspeha. Po njegovem mnenju je konec sedanje vojne mnogo bliže, kakor nekateri mislijo.

Pomoč Angliji

Newyork, 27. marca. Reuter: Posebni Rooseveltov odposlanec v Evropi polkovnik Donovan je imel po radiu govor, v katerem je poudaril, da on tokrat neuradno poroča ameriškem narodu o vtiču, ki jih je prinesel iz Evrope. V svojem govoru je polkovnik tudi poudaril, da ne bi bilo nič z ameriško pomočjo Angliji po zakonu o posojanju in namenu, če ne bi pomoč prišla tja, kamor je namenjena. Polkovnik Donovan je radijskim poslušalcem najprej predstavil mornariški minister Knox. (AA)

Washington, 27. marca. AA. Havas: V dobro obveščenih krogih ameriškega vojnega ministrstva je bilo sporočeno, da bo ameriška proizvodnja lovskih letal in bombnikov dosegla v letu 1942 število 80.000.

Newyork, 27. marca. Reuter: Predsednik USA Roosevelt je podpisal zakonski našt, s katerim se odobrava kredit 7 milijard dolarjev (550 milijard din) za nabavo vojaških stvari, namenjenih demokratičnim državam. (AA)

Pomoč Kitajski

Newyork, 27. marca. DNB. Bivši predsedniški kandidat Wendell Willkie je izjavil, da mora Amerika posvetiti svojo pomoč Kitajski, ker se bo na ta način okrepila morala vlade Čangkajška. (AA)

Newyork, 27. marca. Reuter: Willkie je govoril v prilogi fondu za pomoč Kitajski in je izjavil, da bo boj Kitajske proti Japonski ostal v zgodovini »odločna bitka v dolgem boju človeštva za svobodo in za boljše življenjske pogoje.« (AA)

Papeški nuncij**v ujetniškem taboru v Nemčiji**

Berlin, 27. marca. AA. DNB: Msgr. Orsini je obiskal z dovoljenjem vojaškega poveljstva neko ujetniško taborišče na Gornjem Bavarskem. V tem taborišču je poleg drugih 100 francoskih duhovnikov in menikov ter 60 semenišnikov.

Drobne novice

Rim, 27. marca. Stefani. Umrl je mgr. Cesarini Giuseppe, član kongregacije. (AA)

Helsinki, 27. marca. DNB. Včeraj je v v Helsinkiju umrl v 60. letu starosti generalni major Wilhelm Tesler. Pokojni Tesler je bil finski vojni minister v letu 1918. (AA)

Oslo, 27. marca. DNB. Včeraj je požar popolnoma uničil eno največjih poslopij v središču mesta Lillegren v bližini Osla. Poslopje je bilo v glavnem namenjeno za klubse in društvene prostore. Skodo cenijo nad 100.000 kron. Domnevajo, da je požar nastal zaradi neprevidnosti otrok, ki so se igrali v poslopiju. (AA)

Macuoka v Berlinu

Berlin, 27. marca. Japonskemu zun. ministru Macuoki so v Berlinu priredili veličasten sprejem. Nemški tisk se v glavnem bavi samo s tem obiskom in ga osvetljuje z vseh strani kot velik dogodek v sklopu načrtov velesil osiša in trojne zveze za doseg skupne zmage.

Macuoka, ki ga pri vsakem pojavu na ulicah pozdravljajo velike množice, je imel danes dopolne daljše razgovore z zunanjim ministrom Ribbentropom.

Opoldne ga je sprejel voditelj Nemčije Hitler v poslopju nove kanclerske palače. Razgovoru je prisostvoval tudi nemški zunanji minister Ribbentrop, japonski poslanik v Berlinu general Ošima in predsednik kanclerske pisarne minister Meissner. Japonskega državnika je iz palače »Bellevue«, kjer prebiva, pripeljal v kanclersko palačo šef proto-

kola Dörnberg. Berlinsko prebivalstvo je napravilo gost špalir in navdušeno vzklikalo japonskemu državniku.

Berlin, 27. marca. PA. Razgovor japonskega zunanjega ministra Macuoke pri voditelju Nemčije Hitlerju je trajal dve in pol ure. Prerečali so vsa tekoča vprašanja v ozračju prisrčnega medsebojnega prijateljstva. Zastopnik zunanjega ministrstva je pojasnil častnikarjem, da so znova podčrtali načelo, da se ne sme dovoliti, da bi se vojna razširila na nova področja. To načelo velja tako za vzhod, kakor za zahod. Vsek, kdor bi stopil v vojno, bi postal sovražnik treh velesil. Diplomatična vprašanja je danes težko ločiti od vojaških, je rekel zastopnik zunanjega ministrstva, ter zaključil svojo izjavo z ugotovitvijo, da je imel današnji sestanek za vsebino vsa vprašanja, ki se tičejo vojskovanja proti Angliji.

Po bojiščih Evrope in Afrike

Na zahodu

Nemška poročila

Berlin, 27. marca. DNB. Nemško vrhovno poveljstvo poroča:

Nemška letala so izvedla napade na trgovske ladje. Kakor se izve, so včeraj nemška letala uničila okrog 31.000 ton sovražnikovega trgovskega brodovja. Nadalnjih 6000 ton je težko poškodovanih. V bližini Farörskih otokov so nemška letala potopila 2 sovražnikovi trgovski ladji s skupno tonažo 7000 ton. V celoti je bilo včeraj potopljenih 38.000 ton, medtem ko so nemška letala s svojimi napadi težko poškodovala okrog 44.000 ton sovražnikovega trgovskega brodovja. Razen teh napadov so nemška bojna letala izvedla napad na dve prevozni ladji iz konvoja, ki je plul južno od otoka Krete. Kljub močnemu protiletalskemu ognju iz sovražnikovih ladij je bil napad nemških letal uspešen.

O priliki nasilnih ogledniških poletov nad južno Anglijo so bila zadeta tovarniška skladišča. Zadeta je bila neka tovarna za izdelovanje letal in eno veliko skladišče. O priliki napada nemških letal na neko pristanišče na južnem angleškem obrežju so bile povzročene težke eksplozije v neki večji tovarni. Prav tako je bil povzročen tudi požar. Med letalskimi spopadi med enim nemškim letalom in skupino pet angleških letal, je posadka nemškega letala zbilila dva »Hurricane«. Navzlic večjemu številu zadetkov na letalu pa se je našemu pilotu posrečilo vrniti na oporišče. Posadko tega letala so tvorili poročnik Mayer, oglednik narednik Fischer in podnarednik Erich.

Niti čez dan niti ponoči sovražnik ni letel nad nemškim ozemljem. Včeraj sta bila zbita dva sovražnikova zaporna balona. Dve naši letali se nista vrnili domov. (AA.)

Angleška poročila

London, 27. marca. Reuter. Letalsko ministrstvo in ministrstvo za varnost objavljata, da so sovražna letala snoti vrgla nekaj bomb na nekatera mesta na vzhodni angleški obali. Človeških žrtev ni bilo, stvarna škoda pa je neznatna. V noči od srede na četrtek se ni zgodilo nič izjemnega. (AA.)

V Albaniji

Italijanska poročila

Rim, 27. marca. AA. Stefani: 293. uradno poročilo glavnega stana italijanske vojske se glasi:

Grško bojišče: Udeleževanje artilerije. Skupine naših lovskih letal so izvedle napad na sovražnikovo letalsko oporišče Paramiti in obstreljevala letala na tleh. Zažgana sta bila dva aparata tipa Gloucester, drugi dve letali pa sta bili

težko poškodovani. Skupine naših bombnikov so v Prevezi napadle ladje, zasedrane v pristanišču, ter pristaniške naprave. Izveden je bil napad tudi na sovražnikovo pomorsko oporišče na Peloponezu.

Grška poročila

Atene, 27. marca. Reuter. Vrhovno poveljstvo grških oboroženih sil objavlja:

Krajevni boji pehote in topništva.

Keren in Harrar padla

Italijanska poročila

Nekje v Italiji, 293. uradno poročilo glavnega stana italijanske vojske poroča:

S severna Afrika: Italijanski in nemški oddelki so zavzeli El Agheilo. V vzhodnem delu Sredozemskega morja so nemška letala napadla sovražne ladje. Zadeti sta bili dve tovarni ladji. Več sovražnikovih napadov je bilo odbitih z močnimi protinapadi. Sovražnik je pretrpel velike izgube. Lovska letala so se hrabro borila s sovražnikovimi letali, čeprav so bila znatno številnejša. Sestreljeni sta bili dve letali tipa Hurricane in eno vrste Blenheim.

Nemška poročila

Berlin, 27. marca. DNB. Nemško vrhovno poveljstvo sporoča:

Zjutraj 24. marca so po kratki borbi nemške in motorizirane čete zavzele El Agheilo, ki se nahaja na obrežju velike Sirte. Sovražnik je bil prisiljen k umiku! (AA.)

Angleška poročila

Kairo, 27. marca. Reuter: Vrhovno poveljstvo vzhodne armade poroča, da so danes po srditih bojih angleške imperialne čete zavzele Keren v Eritreji. Podrobnosti bodo še sporočene.

S Kerenom je padla največja italijanska trdnjava v Eritreji ter dve tretjini te kolonije v angleške roke. To je bila tudi zadnja postojanka pred prestolico Eritreje Asmaro, ki leži 140 km dalje na železniški progi, ki pelje do Masave ob Rdečem morju. Dolge tedne je trajalo obleganje med gole skalnate strmine zgrajene trdnjave. Imperialne čete so morale zavzeti več tisoč m visoke, navpične skalnate gore, preden so mogle doseči trdnjavo samo. Italijani so se sijajno branili za temi naravnimi utrdbami.

Nairobi, 27. marca. Reuter. Južnoafriško vrhovno poveljstvo poroča: Južnoafriške čete so danes vkorakale v Harrar, drugo največje in najbolj važno mesto v Abesiniji. Pot proti Addis Abebi je sedaj odprta.

Kairo, 27. marca. Reuter: Angleško poveljstvo objavlja:

Majhni oddelki motoriziranih sovražnih čet, ki so zavzeli srednjo postojanko v El Agheilu, ki je 290 km južno od Benghazija, so zamogli

Istočasno je grško ministrstvo državne javne varnosti objavilo poročilo, ki pravi: Sovražno letalstvo je bombardiralo Prevezo. Ob tej priliki je bila ranjena neka žena in je bila prizadejana samo manjša škoda raznim kmetijskim napravam. Poleg tega napada je italijansko letalstvo bombardiralo neko vas v zahodnem delu Peloponeza. Ni bilo žrtev niti škode. V bližini obale nekakega otoka na Egejskem morju je sovražnik vrgel bombe, toda brez rezultata. (AA.)

zavzeti to postojanko, potem ko so se angleški oddelki umaknili. Med temi oklepni oddelki je bila večina italijanskih oklepnih edinic, bilo pa je tudi nekaj nemških. Angleški oddelki so zapustili El Agheilo zaradi tega, ker je bila ta postojanka preveč izpostavljena na meji puščave, ki deli Cirenaiko od Tripolitanije. (AA.)

Kairo, 27. marca. Reuter: Vrhovno poveljstvo vzhodne armade poroča:

Eritreja: Naše čete so pri Kerenu dosegle nove uspehe. Zajele so nekaj sovražnih ujetnikov, vključno s celotnim štabom ene brigade in z vsem štabom. Položaj pri Kerenu se zadovoljivo razvija in so angleške čete odbile nekaj srditih sovražnih napadov. V zadnjih 24 urah je imel sovražnik velike izgube.

Abesinija: Južnoafriške in belgijske čete so zavzele Gambelo in tako očistile vse področje Bare, ki se zajeda v sudansko ozemlje. V južni Abesiniji naše čete zasledujejo umikajočega se nasprotnika.

Nairobi, 27. marca. Reuter: Poveljstvo angleških imperialnih sil v Vzhodni Afriki poroča, da so abesinske čete zavzele več postojank vzhodno in zahodno od Javella v južni Abesiniji. Na neki postojanki se je brez odpora vdalo 100 sovražnih vojakov. Poročilo dalje pravi, da je morala sovražnih čet povsod na tem odseku nizka. Boji med Džidžo in Hararjem se nadaljujejo po določenem načrtu. Zahodne afriške čete so prebile sovražno postojanko na hribu Marda. (AA.)

Churchill o položaju

London, 27. marca. AA. Reuter. Na zborovanju konservativne stranke v Londonu, je imel predsednik britanske vlade Winston Churchill govor, v katerem je najprej omenil najnovejšo dogodek v Jugoslaviji, potem pa izrazil prepričanje, da bo bitka na Atlantiku v nekaj mesecih dobljena. Dejal je med drugim:

Bitka na Atlantskem oceanu bo dobljena in naše pošiljke živil in municije ter ameriška pomoč vsake vrste bo mogla prispeti do nas v čedalje večjem obsegu. Ta bitka se odigrava proti površinskim pomorskim silam, proti letalom, ki vsak dan vzletavajo z oporišč na francoski in norveški obali, da bi prišla do naših otokov, prav tako pa tudi podmornicam. Ta boj vodi kr. mornarica, ljudje, ki delajo v dokih po pristaniščih, žene, ki stojijo ob svojih možeh in so v isti nevarnosti. Ta boj je že v teku. V njem so angažirani življenjski interesi velikih narodov z obeh strani oceana, in ne morem dvomiti, da vam bom že v nekaj mesecih lahko sporočil, da smo zmago izvojevali.

Toda obstoje tudi težave in nevarnosti, ki jih bomo morali prebrskati, ker ne moremo pričakovati, da bomo imeli same uspehe in da ne bomo zabeležili prav nobenega umika. Pripravljeni moramo biti, kakor smo bili vedno, da sprejememo vsak neuspeh prav tako kot sprejemamo vsak uspeh. Naš duh mora biti tak, da nam bo vsaka nesreča prinesla čim več moči. Kakor nas vsaka zmaga ohrabljuje, nas mora tudi vsak neuspeh narediti jeklene in sposobne za še večje napore. Ne morem reči kako dolga bo ta pot. Vemo samo to, da bo težka, mučna in neprijetna in da bomo po tej poti šli do kraja.

Churchill je nato govoril o morebitni objavi vojnih ciljev in poudaril, da morejo v sedanjem trenutku ti cilji biti objavljeni samo v glavnih potezah. Pripomnil je, da je preteklo leto dni, odkar je sestavil vlado, ki ji načeljuje, da bi zagotovil narodno slogo, ki naj v državi omogoči, pogledati v oči nevarnostim, ki so jo obdajale. Ta vlada še sedaj stoji, in nikdar nismo bili tako

Kairo, 27. marca. Reuter: Vojaški dopisniki posameznih listov poudarjajo, da se manjši nemški oklepni oddelci nahajajo pri Agheilu v Libiji. Vendar pa so mnenja, da nemške čete v Libiji šele ogledujejo ozemlje in prodirajo naprej s patrolami in oglednicami. To je epizoda brez večjega pomena, pravijo vojaški dopisniki, zaradi katere se ni treba delati skrbi. Toda ugotoviti je treba, da so nemške čete na tem področju bolj iniciativne in boljše opremljene kakor italijanske. Naj bo kakor koli, angleške oklepne čete se ne bodo v nobenem primeru ustrašile, da se spogledajo z došleci. Smatrajo, da so nemške čete prišle semkaj, da bi poskušale preprečiti, da bi italijanske čete doživele popoln zlom. Isti vojaški dopisniki menijo, da je odstop maršala Grazianija dal povod za mišljenje, da se italijanske čete, ki so dobile nemška ojačenja, nahajajo sedaj pod nemškim poveljstvom, pa čeprav je bil general Garibaldi imenovan na mesto maršala Grazianija. Dopisnik »Daily Telegraph« poroča, da je trmoglav odpor Italijanov pri Kerenu kakor tudi navzočnost nemških čet v Libiji samo poskus, da bi odvrnili angleško pozornost od drugih resnejših operacij, namreč od tistih, ki se sedaj pripravljajo na Balkanu. (AA.)

Nemški letalski general Löhr v Bolgariji

Sofija, 27. marca. DNB. Letalski general Löhr, poveljnik enega letalskega oddelka, je prišel v Sofijo. V imenu bolgarskega letalstva ga je sprejel general Rodzev. Kralj Boris je kmalu po prihodu sprejel generala Löhra v avdienco. General Löhr bo pregledal nemške letalske oddelke.

Švedske izgube na morju

Stockholm, 27. marca. DNB. Reuter: Po statističnih podatkih, ki pa še niso končni, je Švedska izgubila 85 parnikov s skupno tonažo 284.762 ton. Od začetka vojne pa je Švedska izgubila okoli 600 mornarjev. Med izgubljenimi parniki je 7 ribiških ladij, ostali parniki pa so pripadali trgovski mornarici. Vsi ti parniki so ali zavozili na mine, ali pa so bili torpedirani. (AA.)

Stockholm, 27. marca. DNB. Švedsko zunanje ministrstvo je po poročilu švedskega generalnega konzula v Londonu objavilo, da se je potopil švedski motorni parnik »Korsam« (9175 ton).

Turčija-Grčija

Članek turškega poslanika o pomenu grškega odpora

Ankara, 27. marca. Anatolska agencija: Narodni poslanec Ataj komentira poslanice, ki so jih naslovili na grški narod predsednik republike Ismet Ineni in drugi visoki dostojanstveniki turške republike, ter piše v poluradnem listu »Uluse« naslednje:

Te poslanice pomenijo prirčen pozdrav vsega turškega naroda, naslovljene na grško vojsko in na grški narod. V civiliziranem svetu Grki morda nikdar niso uživali toliko ljubezni kot danes, ker morebiti v vsej svoji zgodovini niso nikdar imeli tako težke moralne in duhovne preizkušnje kot danes. To je razlog, zaradi katerega mnogostevilni lovorjenci iz vseh krajev sveta, pokrivajo to večno deželo hrabrega in mučeniškega naroda. Narodi nabirajo prvo pomladansko cvetje, da bi se spominjali tistih, ki so dali svoje življenje za neodvisnost Grčije. Grčija ne nosi nobene odgovornosti za to vojno. Branila je svoj mir v tolikšni meri, da je sovražnik podvomil, da se bo ona v primeru napada nanj mogla upreti

kljub mnogoštevilnim izzivanjem in atentatom. Toda najtežja odgovornost, ki nikdar ne zapusti zavednosti staroslavnega naroda, ostane vedno vredna svoje velike in bogate zgodovine. Grki so to preizkušnjo prestali z občudovanjem vredno odločenosti in pripravljenosti, kakršno naletimo v vseh legendah o junaštvu in stari grški prestolnici. Tako grede Grki skozi to preizkušnjo in tako bodo tudi v bodoče šli. Spomin na slavne boje ne bo ostal samo med ljudmi iz grške zgodovine, pač pa bo zapisan tudi v zgodovini bojev človeškega rodu. Grški bojevniki, ki so prekrizali vse račune; Grki, ki jim jih ni enakih, so pokazali na zmagovalne duha nad materijo, zmagovalne morale nad nečastnimi ambicijami. Pravico imajo, da so nad vse ponosni. Ni mogoče, da bi narod, ki zaradi obrambe svoje neodvisnosti, ne pozna meja svojih žrtev, zgubil to neodvisnost. Boj Grkov, kakor tudi vsako gibanje, čigar cilj je narodna rešitev, bo prinesel končno svojo zmago.

P. S. Finžgar:

Pod svobodnim soncem

Povest davnih dedov

49.

50.

49.

Radovan pa žalostno čepi za grmom v samotni in veže potrpane strune na plunkki. »V Bizane grem! Pri teh divjakih mi ni biti. Raztrgali so mi strune. Volkodlak jih srečaj!«

50.

Iztok sedi mirno ob njem in molči. »Striček, ne bodi hud. Vprašal bi te važnih stvari. Ti greš v Bizanec?« Radovan! »Grem!«

51.

Iztok: »Ali me vzameš s seboj?« Radovan: »Sin Svarunov, bodi moder in ne nori! Zate je dom, za sina staroste, zame — godca — potepanje križem sveta.«

52.

Iztok: »In vendar pojdem. Ker hočem. Ker moram!«

51.

52.

22

Sardinska povest.

VII.

Služkinja je postavila luč na omaro in se

»Da, da, to je sklenila Marianna! Vi ste Marianno zapirali v hišo, in jo skrivali, kot denar v skrinjo. In vendar je ušla. Da, poročim se s hlapcem razbojnikov. Kaj me briga? On se za moje blago uet zmeni. Da, poročim se

Marianna je z obema rokama zgrabila za roko, ki se je raztezala na njeni rami in se je oprijela kot rešilne veje; da bi zadušila jok, je pritisnila na njo usta.

Ko je ostala sama, je občutila v sebi mir. Sedaj, ko je svojo skrivnost razodela, je bila svobodnejša in mirnejša. Zdelo se ji je, da ji sedaj nežno leži na srcu, kot novorojeno dete, in je zaspala.

57.

58

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani.

daleč od starega hrasta v globočini, enega metra naletel na težko svinčeno kaseto. Ko je Čurič videl, da je našel zaklad, je spodil proč svojega svinjskega pastirja, ki mu je pri kopanju pomagal. Čez nekaj ur se je svinjski pastir vrnil spet na polje in našel svinčeno kaseto, ki jo je Čurič odprl in izpraznil. Vest o tem srebrnem zakladu je prišla na uho tudi županu, ki je odredil, da Čuriča zaslišijo. Ta je izjavil, da je velika svinčna kaseta vsebovala samo par ostrog in nekaj okovov in zapon. Vei ti predmeti so iz čisteга srebra in so zelo bogato okrašeni. Po mnenju strokovnjakov gre za umetna dela iz turških časov, ki imajo zaradi svoje skrbne izdelave zelo visoko vrednost. Ne samo svinjski pastir, marveč tudi župan pa sta po mnenju, da je bilo v obsežni kaseti še veliko več srebrnih predmetov, ki si jih je pa Čurič prilastil in skril. Sedaj so oblasti začele poizvedovati po omenjenem kmetu v Bosni, ker ima dokument njegovih dedov natančen popis zakopanih predmetov.

112 JOZO SODJA

izdajatelj: inž. Jože Sodja

Uredník: Viktor Čenčík

I. delavsko konzumno društvo v Ljubljani.

Uredník: Viktor Čenčík